

ادامه از صفحه اول

اقتصاد در مناظره کاندیدها

این روند متأسفانه با خروج یا فرار سرمایه از کشور ملازم بوده است. به گزارش سایت الف، در یک دهه منتهی به ۱۳۹۷، سالانه به‌طور متوسط، ۱۸ میلیارد دلار سرمایه از ایران خارج شده است. این در حالی است که به گزارش خبرگزاری تسنیم، صندوق بین‌المللی پول میزان خروج سرمایه از ایران در سال ۹۶ را حدود ۲۷ میلیارد دلار اعلام کرده و در فروردین سال ۹۷ محمدرضا پورابراهیمی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس، میزان خروج سرمایه به ۹۶٫۱ میلیارد دلار رسانده است. این برآوردها در حالی است که بانک مرکزی آمار مربوط به حساب سرمایه را از نمایه‌های خود حذف کرده است. روند خروج سرمایه که عمدتا از ۱۳۸۴ شروع شد، نتیجه تلاش صاحبان سرمایه ایرانی مانند هر صاحب سرمایه‌ای در هر گوشه جهان برای حفظ امنیت سرمایه، کسب سود بیشتر و حداقل حفظ ارزش سرمایه خود بوده است. در این میان، گرایش سرمایه‌های باقی‌مانده در ایران به کار در حوزه‌های غیرمولد و رانتی به‌شدت رو به افزایش است. منفی‌بودن نرخ تشکیل سرمایه ثابت در اقتصاد ایران که از نرخ بالای بی‌کاری و نیز اشتغال غیرمولد و پایین‌بودن نرخ بهره‌وری در رنج است، بسیار خطرناک است. میل به خروج سرمایه در ترکیب با انگیزه‌های دیگر، مانند داشتن گزنامه‌های معتبر، اجمله موجب خروج سرمایه از کشور برای خرید خانه در دیگر کشورها شده است. به گزارش خبرنگرانین، مطابق آمار دولت ترکیه، ایرانی‌ها در سال ۲۰۲۰، ۷۱۸۹،۲۰۲ ملک در ترکیه خریداری کردند که نسبت به آمار سال ۲۰۱۷ (حدود ۷۲۲ واحد) افزایشی ده برابری را نشان می‌دهد و می‌تواند به معنی خروج بیش از یک و نیم میلیارد دلار از ایران صرفا برای خرید خانه در ترکیه باشد. این در حالی است که میل جوانان صاحب تخصص به مهاجرت از کشور برای فروش تخصص خود نیز محسوس است. این امر همچنین گویای مشکل در دو عامل دیگر تولید، یعنی مدیریت و نیروی انسانی است. علاوه‌بر فقدان فرصت‌های اشتغال که موجب مهاجرت مدیران و متخصصان شده است، برخی تنگ‌نظری‌ها در زمینه سبک زندگی و آرا و نظرات بخش‌های مختلف جامعه نیز محیط کار در کشور را برای بسیاری از متخصصان و کارگران فنی تحمل ناپذیر کرده است. مشکل بزرگ دیگر در ایران تولید، ضعف شدید سرمایه‌گذاری خارجی است. این درحالی است که کشورهای پیرامون ایران از نظر جذب سرمایه خارجی در موقعیت خوبی قرار دارند. احبای برجام می‌تواند عامل مؤثری برای رفع برخی موانع در برابر سرمایه‌گذاری خارجی باشد. اما صرف احبای برجام کافی نیست، چراکه با توجه به تجربه خروج ترامپ از برجام، ادامه تحریم‌های اولیه آمریکا و نیز تحریم‌های مرتبط با موضوعات غیرهسته‌ای و اصرار آمریکا برای مذاکره در مورد تغییر برجام، برنامه موشکی و سیاست‌های منطقه‌ای ایران همچنان موجب پرخطربودن بازار ایران برای سرمایه خارجی خواهد بود. رونق اقتصادی همچنین موقوف مشروط به اصلاح سیاست‌های داخلی است. فساد گسترده یا به‌قول احمد توکلی «فساد سیستماتیک» عامل دیگری است که به‌شدت مخل تشکیل سرمایه

درحالی‌که نخستین مناظره نامزدهای انتخابات ۱۴۰۰ به‌لحاظ فرم برگزاری و بگومگویی‌های مرسوم و حملات نامزدها به هم نه‌تنها چیزی از مناظره‌های انتخابات گذشته کم نداشت و بلکه حتی بیشتر هم بود، اما از نگاه مخاطبانی که آن را دنبال کردند، نه چنگی به دل زد و نه جذاب و تهییج‌کننده به نظر آمد. به نظر می‌رسد فضای صلب انتخابات، غیبت چهره‌های شاخص در نتیجه درصالحیت‌ها و تکراری‌شدن نوع و مدل حملات نامزدها به هم، اثرش را بر نخستین مناظره با موضوع اقتصاد گذاشت و نتیجه از نگاه تحلیلگران انتظارها را برآورده نکرد. به‌ویژه تفاوت فاحش ریتم بخش نخست و دوم مناظره که مشخص بود به دلایلی نامزدها از حمله به هم دست کشیدند و سعی کردند دربره برنامه‌های خودشان صحبت کنند. باین‌حال در نخستین مناظره دو چهره قطب شدند که بیشترین حملات به سمت آنها رخ داد؛ همتی و رئیسی. همتی بیشتر از این بابت که نامزدهای چپه انقلاب او را بدل به نماینده دولت کردند و معتقد بودند به‌عنوان نماینده وضع موجود باید توضیح دهد و مسئولیت بپذیرد. اگرچه از پیش می‌شد حدس زد که فضای مناظره به همین سمت پیش برود. مشخص بود که ابراهیم رئیسی و سه چهره نزدیک به او یعنی زاکانی، جلیلی و قاضی‌زاده که به سه یار پوششی او بدل شده‌اند، قرار است به دولت حمله کنند که این چنین هم شد و باز مشخص بود که قرار بوده وظیفه حملات نه در دوش رئیسی که سه نامزد پوششی او قرار بگیرد و از رئیسی چهره مثبت و مطلوب‌تری در مناظره به نمایش درآید؛ اما با حملات همتی به او، رئیسی هم وارد میدان و از حالت تدافعی خارج شد. در میان این سه نفر البته قاضی‌زاده کمتر از دیگران وارد بگومگویی قطبی شد و ترجیح داد در مناظره اول کمتر برای خودش حاشیه بخرد.

به نظر می‌رسد بهترین تاکتیک هم از آن همتی بود که گفت به سؤال‌های نامزدهای پوششی پاسخ نمی‌دهد، مگر اینکه آنها تعهد و امضا بدهند که تا آخر انتخابات باقی خواهند ماند و به نفع رئیسی کنار نمی‌کشند. همین سخن همتی باعث شد نامزدهای چپه اصولگرایان بارها تاکید کنند که پوششی نیستند و مستقل از یکدیگرند. همتی خطاب به زاکانی گفت: «از پوششی‌بودن دریابید! یعنی چه که این همه متهم می‌کنید؟ شما دو کلاس اقتصاد خوانده‌اید؟ اقتصاد نمی‌دانید! پزشکی هست‌ای تان هم که مشخص است چطور مدرک گرفتید. ذهن در باز نکنید. من می‌خواهم محترمانه صحبت کنم.»

مورد عجیب مناظره نخست، محسن رضایی بود که از توییت‌ها و حرف‌های پیش‌گفته‌اش تصور می‌رفت که قرار است با رئیسی دو قطبی بسازد اما ناگهان بازی را عوض و شروع به حمله به دولت کرد تا جایی که همه می‌گفتند او تصور می‌کند درحال مناظره با روحانی است. رضایی حتی گاهی بیش از سه نفر دیگر نقش یار چهارم تیم اصولگرایان را بازی کرد، درحالی‌که رقیب اصلی او نه در جریان مخالف که در همان جریان اصولگرایی بود. رضایی که می‌توانست از مزیت مناظره اقتصادی هدف برخورد هایش را در مناظره ابراهیم رئیسی قرار داد. همتی و مهرعلیزاده به‌عنوان نامزدهای نزدیک به جریان اصلاحات از غیبت‌های انتخاباتی گفتند. از حذف زنان و بزرگان و درصالحیت‌شدگان. مهرعلیزاده از این گفت که رئیسی بهتر است در همان دستگاه قضا به مبارزه با فساد بپردازد. مهم‌ترین جمله مناظره هم که مورد توجه کاربران فضای مجازی قرار گرفته بود، متعلق به مهرعلیزاده بود، وقتی خطاب به رئیسی از واژه «سندرم پست بی‌قرار» استفاده کرد. نمازی، از اعضای کارگزاران سازندگی که حامی همتی است، گفته که معلوم نیست چپه اصلاحات بخواهد موضع جدیدی را اعلام کند اما اصولا اگر مناظره‌ها نشان دهد که آقای همتی خوب صحبت می‌کند و توضیحاتش اقناع‌کننده است، شاید بتوان امیدوار بود که تجدیدنظر کنند؛ اما خباز گفته که هنوز هیچ خبری از حمایت جبهه اصلاح‌طلبان از نامزدی مهرعلیزاده یا همتی وجود ندارد یا حداقل من خبر ندارم. بعید است که جبهه اصلاحات صرفا جهت

سیاست

مناظره برای منازعه؟

عکس، مرتضی قهریزباد

داشت نامزدی از یکی از این دو گزینه حمایت کند. **احتمال انصراف ۲ پوششی**
جواد آزین‌منش، فعال اصولگرا، گفته است «اگر هریک از نامزدها در میانه راه کنار برود، صحبت‌های آنان در قالب مناظرات ذهنیت منفی ایجاد خواهد کرد، چون مردم احساس می‌کنند سر کار هستند. درواقع اگر این افراد آمده‌اند به نفع نامزد خاصی کنار بروند، به نظر من باید برنامه آن کاندیدا را مطرح و تبیین کنند. این مناظرات بر نظر کسانی که دیدگاه‌شان کاملا منفی بوده و نمی‌خواهند در انتخابات مشارکت کنند، تاثیری نخواهد داشت و چه‌سای مناظره‌ها را نیز تماشا نکنند. چون بخشی از مردم با صداوسیما قهر کرده‌اند اما مناظرات بر کسانی که جزء اقلشار خاکستری بوده و مرد در نظرند در انتخابات یا انتخاب نامزد خویش هستند، تأثیرگذار خواهد بود. کسانی هم‌که از پیش تصمیم خود را برای رای دادن به یک نامزد گرفته‌اند، علاقه‌مند هستند نامزد مطبوع آنان در این مناظرات بهتر ظاهر شود. احتمالا این مناظرات اقبال نظرسنجی‌ها را نامزدهایی مانند آقای همتی یا آقای مهرعلیزاده را که برای مردم ناشناخته‌اند، افزایش خواهد داد». نامزدهای چپه انقلاب درحالی کسار بودند که مستقراند و لفظ پوششی توهین به آنهاست که رئیس شورای هماهنگی ستادهای رئیسی در خوزستان گفته است: احتمال‌هایی وجود دارد که آقایان قاضی‌زاده و زاکانی به نفع آیت‌الله رئیسی انصراف دهند.

جای خالی زبان بدن

برداشت مخاطبان و تحلیلگران از جمع‌بندی مناظره نخست این بود که نامزدها بیش از همه به کلی‌گویی و بایدها و بدیهیات پرداختند تا ارائه برنامه و راهکارهای بدیع و متفاوت، اگرچه باهم بگومگویی تند تم کردند. دو قطبی‌سازی کردند و حتی سعی در روکردن دست یکدیگر داشتند و از تحصیلات و مدرک هم ایراد گرفتند و آن را ساختگی خواندند اما نتوانستند اثرگذار ظاهر شوند. یکی از شیوه‌های اثرگذاری در مناظرات استفاده از زبان بدن در کنار بازی‌های زبانی است. حسن روحانی یکی از نامزدهای انتخابات گذشته بود که در استفاده از زبان بدن همسو با بیان خود بسیار متحرک ظاهر می‌شد و قطعا یکی از دلایل موفقیتش در جلب نظر و رای همین بود. درحالی‌که وقتی حملات به نامزد مخالف صرفا از روی عصبانیت و با ریتم یکنواخت از روی کاغذ و بدون اعتمادبه‌نفس کامل یا با تیق بیان شود، اثرش به‌مراتب کمتر است تا وقتی که همراه با زبان بدن از موضع اقتدار بیان شود.

تحلیل نخستین مناظره انتخاباتی در گفت‌وگو با محمد عطریانفر

همت‌ی و مهر علیزاده محاسبات اصولگرایان را بر هم زدند

امیدواریم هفته منتهی به انتخابات یکی از نامزدهای اصلاح طلب به نفع دیگری کنار برود

عکس، سعید تاج‌پور، شرق

و مهرعلیزاده حمایت کنیم، زیرا آنها در برابر حملات دیگران از خود دفاع کردند و اگر حملات آقایان رضایی، زاکانی و تاحدی آقایان رئیسی و جلیلی نبود، آنها قصد مقابله نداشتند و به ارائه برنامه‌های خود می‌پرداختند. **کا هر یک از نامزدها را چطور دیدید؟**
آقای رضایی در این گفت‌وگو بسیار سطحی رفتار کرد. آقای زکانی نماد خشونت بود. آقای رئیسی از موضع بالا حرف می‌زد. آقای جلیلی سعی می‌کرد خود را حزب‌اللهی‌ترین نامزد معرفی کند. آقای قاضی‌زاده‌هاشمی منصف‌ترین نامزد در صحنه بود. آقای مهرعلیزاده خود را باالخلق‌ترین و با تجربه‌تر از دیگران نشان داد و درنهایت آقای همتی هم موفق‌ترین نامزد و البته مطلوب‌ترین در مناظره بود. البته من پیش‌بینی می‌کنم رفتار نامزدها در دو مناظره آینده منطقی‌تر شود.

کا آیا مناظره اول بر افزایش میزان مشارکت تأثیر داشت؟
مناظره‌های گرم و هیجانی تا جایی قابل احترام است که مرزهای ادب شکسته نشود. نباید برای گرم‌کردن فضا، اخلاق زیر سؤال برود و می‌شود هم درعین‌حال مناظره گرمی را شاهد باشیم و هم برنامه‌های نامزدها را بشنویم. افراد اگر نقدی هم نسبت به یکدیگر دارند، باید در چارچوبی منطقی

روزنه

واکنش دولت به مناظره اول:

امکان پاسخ گویی می‌خواهیم

● **شرق:** قابل پیش‌بینی بود که مناظره روز شبه نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری فرصتی شود تا پنج کاندیدای مخالف دولت حملات گسترده‌ای انجام دهند. کار به جایی رسید که عبدالناصر همتی، رئیس سابق بانک مرکزی، به این متهم شود که نماینده دولت در انتخابات است و او مجبور نشود پاسخ دهد که اتفاقا به دلیل اختلاف‌نظرها از سوی حسن روحانی کنار گذاشته شود؛ اما شد اتفاقا در اولین مناظره انتخاباتی چنان بود که رئیس دفتر رئیس جمهور و سخنگوی دولت را نیز به واکنش واداشت. مرحوم واعظی، رئیس دفتر روحانی، به وزیر کشور که رئیس کمیسیون بررسی تبلیغات انتخابات است، نامه‌ای نوشت و خواست در مناظره دوم به دولت فرصت پاسخ‌گویی به اتهامات داده شود. او نوشت که از سوی برخی نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری در مناظره اول اتهامات، نسبت‌های ناروا، تحریف اطلاعات و ارائه آمار غلط و سیاه‌نمایی از وضعیت کشور و اظهارات خلاف واقع و غیرمصنفاه علیه دولت تدبیر و امید طرح شده است.

واعظی همچنین نوشته: «متأسفانه در مناظره اول شاهد سیاه‌نمایی‌ها درباره شرایط کشور و بیان اظهارات بعضا غیرمصنفاه از سوی برخی نامزدها علیه دولت و انتصاب شریف کشور رئیس‌جمهور شد».
اقتصادی سه‌ونیم‌ساله و شیوع ویروس کرونا به آنچه «ناکارآمدی دولت» خوانده شده، بودیم که ضروری است برای روشن‌شدن افکار عمومی و پاسخ به اتهامات و ابهامات مطرح‌شده، پاسخ‌ها و دفاعیات دولت در مناسبت‌ترین و سریع‌ترین زمان ممکن به اطلاع مردم شریف کشور برسانیم.
همچنین ایرتنا، به نقل از رئیس دفتر رئیس‌جمهوری نوشت: «نادیده‌نگاشتن توقیقات این دولت و سیاه‌نمایی، علاوه بر اینکه جفا در حق خانواده میلیونی دولت است، موجب ناامیدی مردم و مشارکت کمتر آنها در انتخابات خواهد شد. دوران مسئولیت این دولت کمتر از دو‌ماه دیگر به اتمام خواهد رسید اما این رویکرد غیرمصنفاه در خاطره و یاد ملت بزرگ ایران خواهد ماند.»

طبق ماده ۶۴ قانون انتخابات ریاست‌جمهوری، اگر ضمن برنامه زنده «مناظره» هریک از نامزدها درباره سایر نامزدها یا دیگر اشخاص حقیقی و حقوقی، مطالب توهین‌آمیز یا تنک حرمت یا مطالب مغایر با قوانین رسمی کشور، بیان کند، به میزان مناسب، زمان برای پاسخ‌گویی در نظر بگیرد.
سال ۸۸، بعد از مناظره جنجالی محمود احمدی‌نژاد با میرحسین موسوی و اتهاماتی که چهره سیاسی دیگر روا داشت، مرحوم هاشمی در نامه‌ای به عزت‌الله ضرغامی، رئیس صداوسیما وقت، از او خواست امکان پاسخ‌گویی به اتهاماتی را که علیه او و خانواده‌اش زده شده، فراهم کند اما ضرغامی پاسخ و انعکاس هرگونه توضیحات برای افرادی غیر از نامزدها را به پس از برگزاری انتخابات موکول کرد. اتفاقی که هیچ‌گاه نیفتاد.

نامه ریعیی به رئیس صداوسیمای

سخنگوی دولت نیز به علی‌عسگری، رئیس صداوسیما نامه نوشته که در اسرع وقت به نماینده دولت فرصت مناسب در برنامه زنده تلویزیونی برای پاسخ به اتهامات داده شود.
علی ریعیی همچنین نوشته پیش‌تر هم در مکاتباتی پیشنهاد سه راهکار قانونی ایجاد امکان پاسخ‌گویی به دولت در مقابل اتهامات فاحش، بی‌اساس و عاری از صحت و نیز بیگیری حضوری داده شده که تاکنون پاسخی حاصل نشده است. او در این نامه نوشته: «متأسفانه در اولین مناظره انتخابات ریاست‌جمهوری، شاهد اتهام‌زنی‌های متعدد ناشی از کم‌اطلاعاتی و نیز طرح افتراات ناروا علیه دولت از سوی برخی نامزدها بوده‌ایم. مجددا تاکید می‌نماییم در این زمینه لازم است براساس مراعات انصاف و نیز ایجاد شفافیت، در اسرع وقت فرصت مقتضی در برنامه زنده تلویزیونی برای پاسخ به اتهامات یادشده، به نماینده دولت اختصاص یابد. منتظر پاسخ مناسب از سوی آن سازمان محترم می‌باشیم.»

در مناظره غیابی هم پیروز نشند

علیرضا معزی، معاون ارتباطات و اطلاع‌رسانی دفتر رئیس‌جمهوری هم در واکنش به مطالبی که نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری در نخستین مناظره تلویزیونی، علیه دولت و رئیس‌جمهور زدند، در چند توییت نوشت: «حتی در مناظره غیابی با روحانی هم پیروز نشدند، گواه آنکه مخالفان، کوچک‌ترین اشاره‌ای به تأثیر جنگ تحریمی و کرونا بر اقتصاد ایران نداشتند و تاریخی‌ترین فشار اقتصادی و مهیب‌ترین بحران سلامت عمومی را سانسور کردند. جالب این‌دو واقعیت حتی در سؤالات طراحی‌شده رسانه ملی هم وجود نداشت. هر روایتی از واقعیت بدون ترامپ، تحریم و کرونا، تلاشی است برای فرار از شکست حتی در مناظره‌های غیابی، تلاشی برای پنهان‌کردن صورت مسئله‌های بزرگ و منحرف‌کردن افکار عمومی از فقر و ضعف پاسخ‌ها و ساده‌سازی‌ها. در مناظره اقتصادی، نقش اعداد پررنگ‌تر است، عجیب است که هر چند دقیقه، نمودارهای پرینت‌شده رو به دوربین گرفته می‌شد، اما هیچ‌کدام از مخالفان برجام و دولت و مذاکره، از ده‌ها و صدها میلیارد دلار خسارت تحريم اقتصاد ایران چیزی نگفت. از معلول‌ها گفته می‌شد اما علت‌ها را سانسور می‌کردند.»